

A Fővárosi Ítéltábla dr. Szabó Gábor ügyvéd (címe.) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a személyesen eljáró alperes neve (alperes címe.) alperes ellen jóhírnév megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. szeptember 12. napján meghozott 64.P.25.053/2017/15. számú ítélete ellen a felperes 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 80.000 (nyolcvanezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperessel szemben az alperes kérelmére a végrehajtó 30 millió forint és járulékai kölcsöntartozása miatt végrehajtható okirattal végrehajtást rendelt el. Ennek során 2012. június 1. és 2015. április 9. között túlnyomó részben munkabér letiltása útján 7.439.307 forint került behajtásra, majd 2015. április 10. és 2017. június 2. között további 1.908.740 forint folyt be az adóstól, noha munkaviszonya 2015. december 10-én megszűnt. A végrehajtó 2017. július 12-én a ... Bank ... téri fiókjában a ... számú széfet, majd 2017. augusztus 1. napján annak tartalmát összesen 3.000 eurót lefoglalt. A széfet 2009. augusztus 4-én a felperes édesanyja kötött bérleti szerződést, mely szerződésben a felperes bérlőtárs volt. Az alperes édesanyja a foglaltság alóli feloldás iránt pert indított arra hivatkozva, hogy a lefoglalt készpénz a tulajdonát képezi. Az alperes ezen perben 2017. november 5-én kelt érdemi ellenkérelmében kifejtette, hogy a felperes annak érdekében, hogy fizetési kötelezettsége alól kibújjon hagyta ott az állását, azóta a felesége cégében dolgozik. A cég munkavállalóként nem jelentette be, így ezen tevékenységéből származó jövedelem nem vonható végrehajtás alá. Előadta, hogy a felperes munkaviszonya megszűnése óta is nagy lábon él, nagy értékű gépkocsit használ. Ebből az következik, hogy valójában van végrehajtás alá vonható jövedelme és vagyona, azonban a végrehajtás mégis eredménytelen. Előadta, hogy „felperes neve adós azért tudja kijátszani a bírósági végrehajtót, mert családtagjai, felesége, anyja segítik ebben. Tudomásom szerint a hitelezők előtt az értékek elrejtését a törvény is bünteti.” A bíróság a felperes édesanyjának keresetét 2018. április 17-én jogerősen elutasította. Erre azért került sor, mert a bíróság nem látta bizonyítottnak, hogy az életvitelszerűen külföldön élő ..., aki évente egy alkalommal látogat Magyarországra, nagyobb összegű készpénzt tart egy magyarországi széfben. Rögzítette az ítélet azt is, hogy az ügyben a felperes tanúként úgy nyilatkozott, hogy a széfből kivett pénzt saját és testvérei szükségleteire fordítja.

A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát azon állításával, hogy „azért tudja kijátszani a bírósági végrehajtót, mert családtagjai, felesége, anyja segítik ebben” továbbá, hogy „tudomásom szerint a hitelezők elől az értékek elrejtését a törvény is bünteti.” Kérte, hogy a bíróság az alperest a további jogsértéstől tiltsa el, és kötelezze 1.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére. A perköltség megfizetésére az alperest megbízási szerződés alapján kérte 150.000 forint plusz áfa összeg erejéig. Álláspontja szerint az alperes valótlanul állította, hogy kijátssza a végrehajtót és ebben családtagjai segítik. Az alperes állítása bűncselekmény elkövetését is állítja a terhére. Mindezzel szemben a valóság az, hogy a végrehajtás során jelentős összeget hajtottak be tőle, abból a tényből, hogy fennálló munkaviszonyát megszüntette, és azóta újabbat nem létesített nem vonható le az a következtetés, hogy ennek célja a végrehajtás megakadályozása lenne.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a perben sérelmezett kijelentése személyiségi jogot nem sért, mert azt a vele szemben indított eljárásban, mint releváns ténykörülmenyre vonatkozó nyilatkozatot terjesztette elő, továbbá a végrehajtás elhúzódása és részbeni eredménytelensége a felperesi magatartásra vezethető vissza. Ez az állítás a valóságnak megfelel. Hivatkozott arra is, hogy a felperes producerként a felesége által gyártott műsorok stáblistáján rendre megjelenik, ebből alappal vonhatta le azt a következtetést, hogy jövedelemszerző tevékenységet folytat. Csatolta az erre vonatkozó írásos bizonyítékait. Észrevételezte azt is, hogy a felperes életkörülményei is arra utalnak, hogy jelentős jövedelemre tesz szert.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és arra kötelezte, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 60.000 forint illetéket.

Elsősorban azt rögzítette, hogy nem alapos a felperes azon kifogása, hogy az alperes érdemi ellenkérelme nem teljes bizonyító erejű magánokirati formában került előterjesztésre, emiatt nem vehető figyelembe. Az elsőfokú bíróság ugyanis az alaki hiányosság ellenére az ellenkérelem mellőzésére nem látott okot, mert a kereset mellékleteként csatolt foglалás feloldása iránti perben előterjesztett ellenkérelmen szereplő aláírással az ellenkérelmen található aláírásképp szemmel láthatólag megegyezett, ezentúl annak tartalma és a mellékletként csatolt ítélet kiadmány, orvosi dokumentáció is kétséget kizáróan alátámasztotta, hogy a nyilatkozat az alperestől származik.

A kereset érdemével kapcsolatosan azt rögzítette, hogy az eljárásbeli nyilatkozat személyiségi jogsértő jellegének megállapítása során vizsgálni kell a szűkebb és tágabb szövegösszefüggéseket, és figyelemmel kell lenni a különböző eljárások kapcsolódásaira is. A perbeli esetben az alperes egy jelentős összegű követelés behajtására irányuló, hatodik éve folyó végrehajtási eljárásban tette meg a nyilatkozatát. A nyilatkozatra azon jogorvoslati eljárásban került sor, amelyet a hosszú hónapok óta egyetlen jelentős bevétellel kecsegtető végrehajtási cselekménnyel szemben terjesztettek elő. Az eljárás nem vezetett eredményre. Ezen eljárásban fejtette ki az alperes azt, hogy a felperes életvitele, jövedelemszerző képessége és tevékenysége ellenére is csak csekély eredménnyel jár a végrehajtási eljárás. Mindez a közlemény a vele szemben indított peres eljárásban, a rendeltetésszerű joggyakorlás keretei között, a per tárgyához mérten releváns körülményre vonatkozott, emiatt pedig hátrány nem érheti. A felperes által kifogásolt közlemény kifejezőmódjában nem minősült indokolatlanul bántónak vagy sértőnek, és rosszhiszeműnek sem tekinthető. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése alapján jogellenesség hiányában utasította el a keresetet, és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest a le nem rótt illeték megfizetésére.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül, másodlagosan annak megváltoztatását és a

felperes keresete szerinti ítélet meghozatalát kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a tényállást, és téves jogi álláspontra helyezkedett. Nem értékelte valamennyi rendelkezésre álló bizonyítékot.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság súlyos eljárásjogi szabálysértést követett el, amikor a Pp. 93. § (3) bekezdésének nem megfelelő formában előterjesztett ellenkérelmet figyelembe vette. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak fel kellett volna hívni az alperes figyelmét a formai kellékek betartására. Ennek elmulasztása hatályon kívül helyezési ok.

Álláspontja szerint az alperes sérelmezett közlése nem felel meg a polgári perben releváns nyilatkozat kritériumainak. Az alperes ezen nyilatkozata ugyanis nem vonatkozott az adott perben releváns tények vitatására, új tények előadására sem és jogi érvelésnek sem tekinthető. Az alperes előadása ezen perhez nem tartozó körülményekre vonatkozott, miszerint mely televízióknál dolgozott, hogyan él. Ezek a körülmények azonban az adott per tényállásához nem kapcsolódó előadások, és nem szólnak a 3.000 euró lefoglalásáról vagy a pénz eredetéről. A per tárgya ugyanis a lefoglalt tárgy tulajdonjogának tisztázása, melyhez nem tartozik a végrehajtási eljárás korábbi menete, az adós életvitele, munkahelye vagy pedig ezen per felperesének élete. Hangsúlyosan hivatkozott arra, hogy az alperes a felperest bűncselekmény elkövetésével hozta összefüggésbe, lényegében a fedezet elvonásának bűncselekményét állította a terhére. Egy ilyen állítás nem minősülhet releváns ténykörülményre való nyilatkozatnak. Vitatta az alperesi ellenkérelem azon állítását, hogy 2015 óta a végrehajtónak a végrehajtás érdekében foganatosított minden cselekménye eredménytelen volt. Részletezte a csatolt mellékletből, hogy 2015 óta milyen végrehajtási cselekményeket foganatosított a végrehajtó. Vitatta az alperes ellenkérelmének azon állításait, hogy kivonná magát a végrehajtás alól és összességében arra hivatkozott, hogy a perbeli ellenkérelem az alperes rosszhiszemű pervitelét bizonyítja, hiszen szándékosan a való tényeket torzítva adja elő, illetőleg hallgat el azokról bizonyosakat. Hivatkozott arra, hogy az alperes a perben semmivel nem bizonyította, hogy az általa közölt tények a valóságnak megfelelnek. Eseti döntéseket idézett egyes kifejezések jóhírnevet sértő megítéléséről. Ennek alapján a „végrehajtó kijátszása” kifejezés kifejezetten sértő jellegét emelte ki. Arra is hivatkozott, hogy valakinek a bűncselekménnyel való összefüggésbe hozatala erősen becsületsértő megnyilvánulás.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Megismételte az elsőfokú eljárásban előterjesztett védekezését. Hivatkozott arra, hogy elfogadhatatlan precedens lenne, ha egy bírósági eljárásban tett nyilatkozat esetében jóhírnév sértést lehetne megállapítani. Vitatta azon felperesi érvelést, hogy jövedelemmel ténylegesen nem rendelkezik, a végrehajtás során 2015. óta jelentős összeg sikeres behajtására került volna sor. Sérelmezte, hogy a felperes jogi képviselője kétségbe vonja az igényperben hozott másodfokú ítéleti megállapításokat.

A felperes az alperesi ellenkérelemben foglaltakkal összefüggésben kiemelte, hogy az alperes ténylegesen bűncselekmény elkövetésével vádolta meg, mely esetben a jóhírnév sérelme megállapítható. Ilyen esetekre vonatkozó eseti döntéseket csatolt. Hangsúlyozta, hogy a sérelmezett közlés egyértelmű tényállítás, melyhez hasonló esetben a bíróság egyértelműen úgy foglalt állást, hogy az alapos gyanú megfogalmazása is lehet jóhírnevet sértő. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az alperes bizonyítási kötelezettségére, annak elmulasztására nem fektetett hangsúlyt. Álláspontja szerint az alperesnek azt kellett volna bizonyítania tényállítása valósága körében, hogy a felperesnek van vagyona és, hogy a végrehajtás eredménytelen maradt. A perben azonban ennek ellenkezőjét a felperes bizonyította.

A fellebbezés alaptalan.

A másodfokú bíróság a Pp. 252. § (2) bekezdésének alkalmazására okot adó eljárási szabálysértést

nem észlelt. Arra helyesen hivatkozott a felperes, hogy a Pp. 93. § (3) bekezdése alapján a perbeli beadványok első példányát a Pp. 196. §-nak megfelelően kell kitölteni, azaz magánokirati formában kell előterjeszteni. Ezen követelmény elmulasztásához azonban a jogszabály a hatálytalanság jogkövetkezményét nem fűzi. Ebből az következik, hogy csak abban az esetben vonható le ezen mulasztás miatt az alperesre hátrányos következtetés, amennyiben a bíróság az alkalmazandó jogkövetkezményekre történő figyelmeztetéssel felhívja ezen hiányosság pótlására. Az elsőfokú bíróság ítéletében megfelelő indokokat sorakoztatott fel annak alátámasztásául, hogy e körben a hiánypótlást miért nem tartotta szükségesnek, figyelemmel arra is, hogy az okirati forma indokoltsága valóban az azt benyújtó fél azonosíthatósága. Amennyiben e körben a bíróságnak kételye nem merül fel, úgy ezen formai hiányosság csak az ügy érdemére nem kiható eljárási szabálysértésnek tekinthető.

A másodfokú bíróság érdemben az elsőfokú bíróság döntésével egyetértett, kifejtett indokait az alábbi kiegészítéssel osztja.

A felperes keresetében a jóhírnévhez fűződő személyiségi joga megsértésének megállapítását kérte. A Ptk. 2:45. § (2) bekezdése szerint a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel. Elsősorban ezért azt kellett megítélni, hogy a sérelmezett közlés tényállítás-e. E körben a másodfokú bíróság a felperes fellebbezési érvelését nem fogadta el. A Legfelsőbb Bíróságnak a sajtó-helyreigazítási eljárásban irányadó PK 12. számú állásfoglalása szerint - amelyet a személyhez fűződő jogi perekben is alkalmazni kell - az igény elbírálásánál kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. E szerint nem pusztán a nyelvtani megjelenés alapján kell ebben a kérdésben állást foglalni, hanem a közlés szűkebb és tágabb szöveggörnyezetére, és arra is tekintettel kell lenni, hogy milyen kontextusban jelenik meg a sérelmezett közlés.

A perbeli esetben az alperes az ellene indított igényper során azon álláspontja alátámasztásául terjesztette elő a sérelmezett közlést tartalmazó beadványát, amelyben a széfben talált összeg lefoglalásának fenntartását kívánta elérni. Figyelemmel arra, hogy ez a per az évek óta folyó végrehajtási eljárásban egy eredménnyel kecsegtető foglалás megakadályozását célozta, az alperes indokoltan tárta a bíróság elé a felperes életmódjára vonatkozó ismereteit. Joga volt azon kérelmét alátámasztani, ami arra irányult, hogy az igényper tárgya miatt nélkülözhetetlen és szükséges a végrehajtás legalább részbeni sikere érdekében. Ezen közleménye még akkor sem tekinthető öncélúnak, az adott eljárástól elrugaskodottnak, ha ebben a perben a felperes nem volt fél. Erre tekintettel a sérelmezett közlések nem tényállításként, hanem következtetésként ítélandók meg, amelyek csak abban az esetben alapoznak meg jóhírnév sértést, amennyiben minden ténybeli alapot nélkülözöök.

A per során az alperes becsatolta azokat a nyilvános adatbázisokból elérhető információkat, amelyek a perbeli közlések alapjait képezték. Azt a felperes sem vitatta, hogy időnként megjelenik a neve bizonyos közszolgálati műsorok producereként, azt sem, hogy függetlenül attól, hogy bejelentett munkaviszonya, abból származó jövedelme nincs, nem szenved hiányt, életkörülményei jónak mondhatóak. Azt is alátámasztotta a vallomása, hogy minderre a felesége munkálkodása teremt lehetőséget, az igényperben pedig, noha a perbeli állítás szerint az ő édesanyja pénze volt, a felperes tanúként úgy nyilatkozott, hogy az ott található összegből időnként saját és testvérei szükségleteit fedezi. Ezen körülmények ismeretében az alperes jogsértés nélkül vonhatta le azt a következtetést,

hogy a felperes a családtagjai segítségével tartja fenn azt a helyzetet, hogy adósságát nem törleszti önként az alperes felé, noha elháríthatatlan akadályba nem ütközne, hogy olyan munkát vállaljon, amelyből származó jövedelme végrehajtás alá vonható.

A vagyon végrehajtás alóli kivonására vonatkozó megjegyzése ugyancsak nem tekinthető - még csak nyelvtani szempontból sem - tényállításnak. Az mindössze legfeljebb a felperes magatartásának alperes általi minősítéseként értékelhető. Semmiképpen sem jelenti azt, hogy az alperes a felperest bűncselekmény elkövetésével vádolná. Saját szemszögéből az alperes számára ugyanis a felperesi magatartás reálisan tűnhet az adósság-megfizetés elkerülés iránti törekvésnek.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helytállóan hozott a keresetet elutasító döntést, a bizonyítás körében kioktatásra nem volt szükség, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, az alperesnek azonban a másodfokú eljárás során perköltsége nem merült fel, ezért a másodfokú bíróság mindössze a le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére kötelezte a felperest a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2019. február 6.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

dr. Istenes Attila s.k.
bíró